

Årlig helsekontroll- Sjekkliste

Versjon: Nr. 1/ 13.10.2021

Tjeneste: Habilitering voksne (tjenester til voksne personer med utviklingshemming)

Utføres av: Primært vernepleier/sykepleier i samarbeid med bruker, evt. nærmeste pårørende. Eller primærkontakt (personal), som kjenner tjenestemottaker (bruker) godt.

Fakta: Personer med utviklingshemming skal gis tilbud om årlig helseoppfølgingskontroll hos fastlegen. Kontrollen skal omfatte forhold av sosial, kognitiv og sansemessig karakter. Og i et systematisk tverrfaglig samarbeid kunne bidra til å fange opp tegn på funksjonsfall og sykdom så tidlig som mulig i forløpet.

Fastlegens informasjons- og beslutningsgrunnlag økes ved at personalet i den kommunale tjenesten foretar en kartlegging i forkant og formidler opplysningene til fastlegen. Oppfølgingen og etterarbeidet av kontrollen er med på å sikre en langsiktig, målrettet og tverrfaglig oppfølging. Ved å systematisere prosessen avklares roller og forventninger, og brukermedvirkningen øker.

Prosedyre:

Personalet kartlegger helsetilstanden til bruker. Dette i samarbeid med bruker og evt. nærmeste pårørende. Sjekklisten er utarbeidet punktvis, slik at en får kvalitetssjekket, og kartlagt opplysningene først. Deretter opprettes kontakt med fastlegen/-kontoret for eventuell blod- og urinprøvetaking før siste delen av årskontrollen gjennomføres – klinisk undersøkelse.

Personalet skal fylle inn **de hvite** feltene i sjekklisten. Den henvises også til egen prosedyre i Kvalitetshåndboka: [Årlig helsekontroll hos fastlegen – ID 7474](#)

1. Forberedelse før den årlige helsekontrollen - forberedende samtale

Tema	Forklaring	Notater
Tilbud og samtykke	- Informer og tilby bruker oppfølging ved den årlige helsekontroll. Informer om deling av kartlagt informasjon.	
Avklar ønske og rettigheter	- Avklar beboers ønske, og evt. nærmeste pårørendes rettigheter; til informasjon og medvirkning i prosessen.	
“Hva er viktig for deg?”	- Samtale med bruker, evt. nærmeste pårørende omkring årlig helsekontroll. Det er ønskelig at vi som helsepersonell klarer å snu fokuset i slike samtaler fra «Hva er i veien med deg?» til «Hva er viktig for deg?»	

2. Forberedelse før den årlige helsekontrollen - kvalitetskontroll av opplysninger i Profil

Tema	Utført?	Forklaring
Aktuelle diagnose/kroniske tilstander Kvalitetsrutine/oppskrift finnes her .	☐	- Kontroller at diagnoser/ kroniske tilstander er ført inn, ut fra skriftlig informasjon fra lege/psykiater
Legemiddeloversikt (der tjenesten har oppgaver tilknyttet legemiddelhåndtering)	☐	- Kontroller at alle legemidler er ført inn: <ul style="list-style-type: none">• Faste legemidler• Legemidler ved behov (også reseptfrie)• Kosttilskudd og naturlegemidler• Husk dråper, sprøyter, inhalatorer, plaster, salver og kremer
Medisinskfaglige opplysninger	☐	- Kontroller at CAVE/allergi er ført inn

3. Forberedelse før den årlige helsekontrollen – historiske helseopplysninger og undersøkelser

Tema	Forklaring	Notater
Spesielle trekk ved syndromet eller utviklingsforstyrrelsen	Er det helsemessige forhold ved syndromet eller utviklingsforstyrrelsen som bør følges opp? Hva er beskrevet om syndromet eller utviklingsforstyrrelsen? (Søk f.eks. informasjon i litteratur, kompetansesentre som f.eks. Frambu)	<u>Fysiske og medisinske forhold:</u>
		<u>Psykiske og sosiale forhold:</u>

Oppfølging etter siste årlige helsekontroll og/eller legetime	Er det gjort spesielle observasjoner, oppfølginger? Rapporteringer/registreringer?		
Avtalespesialist (f.eks. hudspesialist)	Evt. dato og avdeling		
	Evt. vurdering og oppfølging		
Spesialist-helsetjenesten (f.eks. hjertespesialist, nevrolog, HAVO)	Evt. dato og avdeling		
	Evt. vurdering og oppfølging		
Mammografi	Dato for evt. undersøkelse og evt. oppfølging		
Gyn.unders. (kvinner)	Dato for evt. undersøkelse og evt. oppfølging		
Tannlege	Dato for siste tannlegeundersøkelse		
	Tannlegens vurdering, evt. oppfølging i etterkant (f.eks. behov for undersøkelse i narkose)		
Syn Spesielt hos pasienter > 40 år vurderes synsreduksjon	Dato for evt. synsundersøkelse		
	Evt. vurdering og oppfølging		
Hørsel Spesielt hos pasienter > 40 år vurderes hørselsreduksjon	Dato for evt. hørselskontroll		
	Evt. vurdering og oppfølging		
Vaksinasjon	Vaksiner gitt i voksen alder (Reise, oppfriskningsdoser til barnevaksinasjonsprogrammet, influensa, covid-19, annet)	Vaksine:	Dato:
Vekt	Vekt ved forrige årskontroll	Dato:	Kg.:
	Nylig vektkontroll	Dato:	Kg.:
Høyde	Oppgis i meter		
BMI	= vekt (kg) / (høyde (m) * høyde (m)) (Eks. 100/(1,8*1,8) = 100 / 3,24 = BMI 30,86. Klassifisering gjelder for voksne, uansett alder og kjønn. BMI er en indikator, og må vurderes individuelt. Kilde: www.fhi.no)	BMI <18,4	Undervekt
		BMI 18,5-25	Normalvekt
		BMI 25-29,9	Overvekt
		BMI 30-34,9	Fedme (grad 1)
		BMI 35-39,9	Fedme (grad 2)
BMI >40	Fedme (grad 3)		
NEWS 2	Siste habituell måling (normaltilstand) Dato: Score:	Nylig måling Dato: Score:	
	Blodtrykk: Puls: SaO2: Temperatur: Respirasjonsfrekvens:	Blodtrykk: Puls: SaO2: Temperatur: Respirasjonsfrekvens:	

Punkt 4 omhandler vurdering av endringer i brukers helse. Ved første årlige helsekontroll kan det være helsemessige forhold som har endret seg over tid eller andre observasjoner som er av betydning for fastlegens vurdering ved helsekontrollen. Vurderingen i punkt 4 anbefales gjennomført i samarbeid med bruker, evt. nærmeste pårørende. Dersom nærmeste pårørende ikke deltar anbefales det å være to ansatte i vurderingen. Fortrinnsvis vernepleier/sykepleier, og primærkontakt.

4. Forberedelse før den årlige helsekontrollen – kartlegging av endringer i helsetilstand				
Tema		Nei	Ja	Hva «ja», beskriv observert endring
Kognisjon Er det endringer i forhold til...?	Vansker med å finne ord?	☐	☐	
	Vansker med å orientere seg for tid og sted?	☐	☐	
	Forvirret om tid på døgnet?	☐	☐	
	Vansker med overganger?	☐	☐	
	Vansker med å utføre tidligere innlærte oppgaver?	☐	☐	
	Mistanke om demens?	☐	☐	

Trøtt på dagtid	Sover flere ganger/lenge i løpet av formiddagen?	☐	☐		
	Sover flere ganger/lenge i løpet av ettermiddagen/ kvelden?	☐	☐		
Nattesøvn	Registrert endring i våkenhet om natten? Innsøvningsvansker?	☐	☐	Antall timer søvn pr. natt?	
				Hvor lenge har endringen forekommet?	
Huden	Har sår, eksem, utslett eller tørr hud? Risiko for trykksår?	☐	☐	Har litt problemer	☐
				Har store problemer	☐
Urin	Endringer i forhold til hyppighet, inkontinent, problemer med resturin og/eller vannlating om natten?	☐	☐		
Avføring	Har utfordringer med regelmessig avføring? (dvs. ikke daglig avføring)	☐	☐		
	Plaget med diaré, forstoppelse eller inkontinent?	☐	☐		
Væskeinntak	Utfordringer med for mye eller for lite væskeinntak?	☐	☐		
Ernæring	Spiser mer eller mindre, sammenlignet med tidligere observasjoner?	☐	☐		
	Plaget med kvalme eller munntørrehet?	☐	☐		
	Er det behov for ernæringsvurdering/kartlegging? Er det behov for ernæringsplan?	☐	☐		
Munnhygiene	Utfordringer knyttet til daglig tannpuss eller munnhygiene?	☐	☐		
Håndfunksjon og finmotorikk	Endringer i evne til å gripe, holde, ta imot og/eller levere fra seg?	☐	☐		
Gangfunksjon	Endringer i evne til forflytning?	☐	☐		
	Plager knyttet til stivhet, skjelvinger eller spasmer?	☐	☐		
Fall	Er det registrert fall uten naturlig årsak? (Gjelder ikke fall pga. glatt underlag eller epilepsi)	☐	☐		
Fysisk aktivitet	Er det behov for tiltak for opprettholdelse av ukentlig aktivitetsbehov?	☐	☐		
Respirasjon/ sirkulasjon	Gir uttrykk for pustebesvær ved hvile eller aktivitet?	☐	☐		
	Har ødemer («vann i kroppen»)? Plager med åreknuter?	☐	☐		
	Plaget med svimmelhet?	☐	☐		
Smerte	Gir uttrykk for smerte?	☐	☐		
	Hemmer smertene bruker ved bevegelse/hvile?	☐	☐		
	Er det foretatt smertekartlegging (MOBID-2 eller andre typer kartlegging, forhøyet puls/respirasjon som indikator på smerte)	☐	☐		
Atferd	Endring i reaksjon på situasjoner/ lyder? (f.eks. gråt, sinne, isolering)	☐	☐		
	Skader seg selv?	☐	☐		
	Skader andre eller ødelegger inventar?	☐	☐		
	Endring i selvstimulerende atferd?	☐	☐		
Psykisk helse	Endringer som: Uro/ forvirring? Nedstemthet? Engstelse? Hallusinasjoner? Passivitet? Angst? Psykotisk?	☐	☐		

Sosialt	Er i yrkesaktiv alder, men uten et dagtilbud/arbeid?	☐	☐	
	Er det forhold som medfører fare for sosial isolering?	☐	☐	
Bakgrunns- hendelser	Har det skjedd hendelser som kan forklare endringer? F.eks. bytte av jobb, flytting, dødsfall i familien, personalendring m.m.	☐	☐	
Tobakk / alkohol/ narkotika	Inntar alkohol, tobakk/snus og/eller narkotika?	☐	☐	Antall enheter alkohol pr. uke?
	1 standard alkoholenhet (AE) tilsvarer en av følgende: En liten flaske øl, 1 vinglass m/ svakvin (1,5 dl), 1 shotglass 40% sprit (0,4 dl)			Antall røyk/snus pr. dag?
				Type narkotika og hvor mye/ofte?
Legemidler	Endringer i brukers evne eller ønske om å ta medisiner?	☐	☐	
	Observerte bivirkninger det må tas hensyn til?	☐	☐	
Epilepsi	Har endret anfallstype, varighet eller hyppighet i anfall?	☐	☐	
Hormonelt	Endringer eller plager knyttet til menstruasjon?	☐	☐	
	Plager knyttet til overgangsalder?	☐	☐	
Seksuell helse	Endring eller utfordringer knyttet til seksuell aktivitet/ -atferd?	☐	☐	
	Plager med, eller behov for prevensjon?	☐	☐	
Vedtak, om makt/ tvang	Har, eller vurderes behov for, vedtak etter Helse- og omsorgs-tjenesteloven §9-5	☐	☐	
	Har, eller vurderes behov for, vedtak etter Pasient- og brukerrettighetsloven §4A	☐	☐	

5. Forberedelse før den årlige helsekontrollen, oversendelse av opplysninger til fastlegen (PLO)		
Tema	Utført?	Forklaring
Oppsummering til fastlegen	☐	- Opplysningene fra sjekklstens punkt 1, 3 og 4 skrives også inn i «Oppsummering til fastlegen, før årlig helsekontroll». Denne skal vedlegges PLO (neste linje).
PLO - Årlig helsekontroll	☐	- Send PLO (meldingstype: Helseopplysninger til lege) til fastlegen. Forslag til tekst: <i>«Hei. Det er ønskelig med en årlig helsekontroll (takst 660). Vi har i forkant oppsummert helseopplysninger og kartlagt eventuelle endringer. Dette følger vedlagt.</i> <i>Er det ønskelig med blod- og/eller urinprøver i forkant av legetimen? Til informasjon er det opprettet en standardisert blodprøvepakke «UH årskontroll» knyttet til takst 660 for personer med utviklingshemming.</i> <i>Jeg tar videre kontakt med legesenteret for bestilling av time til årlig helsekontroll (takst 660). Mvh. (navn, tittel, tlf.nr)»</i>

6. Forberedelse før den årlige helsekontrollen, bestilling fra fastlegen (ring fastlegekontoret)		
Tema	Utført?	Forklaring
Bestill time til årlig helsekontroll (takst 660)	☐	- Avklar hvem som deltar ved kontrolltiden hos legen (jfr. punkt 1), og avklar rammer for passende tidspunkt. Er det f.eks. noen temaer bruker vil samtale alene med legen om? - Ring legekantoret og presenter deg, be om en time til årlig helsekontroll (takst 660) - Hvis du ikke har fått respons fra fastlegen ber du også legesekretæren sjekke ut med fastlegen om det skal tas blod- og/eller urinprøver i forkant timen. Sjekk også ut om bruker skal være fastende i forkant av evt. prøvetaking. - Be om en time, f.eks. etter lunsj eller tidlig på morgenen, hvor det er minst fare for lang ventetid på venteværelset - Dersom det er vanskelig for bruker å komme til legekantoret kan du be om hjemmebesøk. Det kan da være en fordel for legen dersom dette gjøres i forkant av et ansvarsgruppemøte.

7. Årlig helsekontroll - legetimen		
Tema	Utført?	Forklaring
Forberedende tiltak	☐	<ul style="list-style-type: none"> - Informer bruker om legetimen og de kliniske undersøkelsene. - Informer bruker om hvem som deltar. - Ut fra kjennskap til bruker avklares evt. forberedende tiltak.
Legetimen	☐	<ul style="list-style-type: none"> - Ha med deg <ul style="list-style-type: none"> • denne sjekklisten, ferdig utfylt. • utskrift av PLOen som ble sendt til legen • den oppdaterte legemiddeloversikten • eventuelle kartlegginger og registreringer - Møt forberedt. Ha klart for deg hva dere evt. ønsker å formidle til legen.
Klinisk undersøkelse	☐	<ul style="list-style-type: none"> - Legen foretar kliniske undersøkelser, som f.eks.: <ul style="list-style-type: none"> • Lytter på hjerte og lunger (et viktig tiltak i forhold til hjerte-helse) • Kontroll for ørevoks
Legemiddelgjennomgang Gjelder for brukere som får hjelp til medikament-håndtering, og står på 4 eller flere faste legemidler, eventuelt 3 psykofarmaka.	☐	<ul style="list-style-type: none"> - Avklar med legen om dere i etterkant skal bestille en time til legemiddelgjennomgang (LMG).

8. Årlig helsekontroll - legetimen		
Tema	Utført?	Forklaring
Oppfølging	☐	<ul style="list-style-type: none"> - «Closed loop» - bekreft beskjeder og oppsummeringer, slik at dere sikrer at dere har forstått hverandre og er enige - Be fastlegen sende oppsummering/journalnotat fra kontrolltiden og evt. punkter til oppfølging i en PLO. - Iverksett eventuelle tiltak knyttet til oppfølgingen, og dokumenter i Profil.

9. Signatur for gjennomført årskontroll		
Dato	Dato for gjennomført årskontroll.	
Medvirkning	Hvem har deltatt i utfylling av sjekkliste (eks. bruker, pårørende, annen ansatt)	
Signatur	Navn på ansvarlig personell, som har gjennomført kartlegging og hatt oppfølging med fastlegen	